



LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitymoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos Seimo nariams
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius

Vilnius, 2016-09-07 Nr. S16/09/77

DĖL ARCHITEKTŪROS ĮSTATYMO IR ARCHITEKTŲ RŪMŲ ĮSTATYMO PROJEKTŲ

Šiuo metu Seime yra registruoti du visuomenei itin svarbūs įstatymai, galintys iš esmės pakeisti jau kone kritinę padėtį architektūros, t.y. visus mus supančios aplinkos formavimo, srityje:

- **Architektūros įstatymas¹**, kuriame numatytos priemonės, skirtos užtikrinti architektų kvalifikaciją, jų atsakomybę bei visai visuomenei reikšmingos aplinkos kokybę, ir
- **Architektų rūmų įstatymo pakeitimo įstatymas²**, kuriame numatyta visuotinė atestuotų architektų narystė yra būtina efektyviam profesinės savivaldos veikimui, galinčiam užtikrinti architektų kvalifikaciją, profesinę etiką, atsakomybę, tinkamą Architektūros įstatymo ir jau galiojančių kitų įstatymų įgyvendinimą.

Vertinant dabartinę teritorijų planavimo ir statybos praktiką akivaizdu, kad architekto priimami sprendimai yra svarbūs ne tik meniniu požiūriu. Jų kuriama architektūra reprezentuoja valstybę, skatina (arba neskatina) turizmą, padeda (arba nepadeda) suderinti skirtingus investuotojo, trečiųjų asmenų, bendruomenių ir kitų asmenų interesus, prisideda (arba neprisideda) prie gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimo, užtikrina (arba neužtikrina) sprendinių atitikti teisės aktų reikalavimams, turi didelę įtaką kitoms visuomenės vertybėms.

Deja, nesant šiai visuomenei svarbiai sričiai skirto teisinio reguliavimo ir neužtikrinant efektyvaus architektų profesinės savivaldos veikimo, yra labai sunku ar net neįmanoma garantuoti aukščiau įvardintų visuomenės interesų įgyvendinimo. Šalies vystymasis architektūros srityje vyksta padrikai, kyla aibė teisinių ir neteisinių konfliktų, o tokiomis sąlygomis kuriama aplinka itin dažnai neatitinka net mažiausių išsivysčiusios Europos šalies standartų. Aukščiau nurodyti įstatymai – tai **posūkio taškas**, galintis iš esmės pakeisti šią kritinę padėtį, pasukti šalies vystymąsi darniu, atsakingu, profesionaliu, visuomenei palankiu, valstybę stiprinančiu keliu.

Svarbu pažymėti tai, kad diskusijos šiais klausimais vyksta jau daugiau nei 10 metų (Architektūros politikos kryptį aprašas patvirtintas 2005 m., Architektų rūmų įstatymas – 2006 m., Architektūros įstatymo koncepcija – 2009 m.). Nuoseklesnį architektūros srities reguliavimą bei architektų profesinės savivaldos įtvirtinimą palaiko patys architektai. Tokia pozicija yra ne kartą pažymėta Lietuvos architektų rūmų bei Lietuvos architektų sąjungos narių susirinkimų ir konferencijų rezoliucijose, įvairiose apklausose bei plačiai vykdytose diskusijose. Pati profesinė bendruomenė, taip pat ir visa visuomenė yra suinteresuota kvalifikuotu, etišku ir atsakingu architektų darbu, kokybiškais jų veiklos rezultatais (tai pagrindžiantys dokumentai pridedami).

Atsižvelgiant į tai, gerbiamų Seimo narių **prašome** įmanomai skubiau išnagrinėti ir priimti aukščiau nurodytus įstatymus, taip iš esmės pakeičiant valstybės vystymosi kryptį šioje visuomenei reikšmingoje srityje.

Pagarbiai, Architektų rūmų pirmininkė

Daiva Bakšienė

¹ Architektūros įstatymo projektas, Reg. Nr. XIIP-4606. Parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

² Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 1, 2, 3, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas, Reg. Nr. XIIP-4374. Parengė Lietuvos Respublikos Seimas, Seimo narys Algimantas Salamakinas.